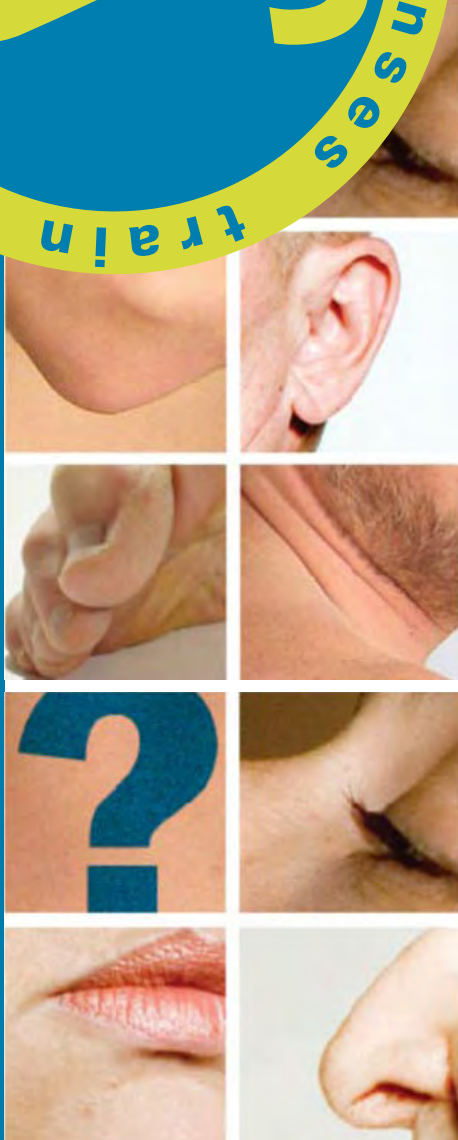

www.edysgate.org

Съдържание

Въведение	02
Задачи на EDysGate?	02
Защо да използваме обучаващите игри?	03
Кой може да има полза от обучаващите игри?	04
Преглед на типовете игри	04
Списък на игрите	08

Въведение

По проекта EDysGate бяха разработени Интернет-базирани обучаващи модули, наречени обучаващи игри, специално пригодени за младежи, страдащи от дислексия. В това ръководство има информация относно ползването на работната среда от преподаватели, мениджъри и администратори. EDysGate е разработен с помощта на Комисията на Европейската Общност.

В проекта си партнират:

- E-Learning concepts Rietsch KEG - Австрия
- CREA - Confederacion de Empresarios de Aragon - Испания
- Ibis Creative Consultants Ltd - Великобритания
- Havredal gl. Skole - Дания
- Verein Spunk - Австрия
- Център за Дистанционно Обучение към ТУ-Варна
- SUELL Team ApS – Дания

Задачи на EDysGate?

Много хора приемат дислексията за затруднения в писането и четенето. Реално, причините, предизвикващи тези затруднения засягат още много други умения. Упражнения на базата на Интернет биха могли да подпомогнат тренирането на специфични умения у хората страдащи от дислексия. Такива упражнения съществуват, но тяхната целева група са деца, а не засягат теми, интересни на младежите. Младежите страдащи от дислексия не харесват тези упражнения поради детския им характер или защото те смятат, че игрите са неуместни за тяхното състояние. Целта беше да се предостави нещо, което да заинтригува и стимулира тези хора.

Какво представляват обучаващите игри?

EDysGate предоставя силно мотивираща и стимулираща обучаваща среда, адресирана към внимателно подбрана област от умения, които е известно, че интересуват младите хора. Те засягат седем области от особено значение за развитието на говорните умения. Въздействието на игрите от всяка една област е от пряк и непряк характер. Областите са: Областите са: (1) Визуално разграничаване , (2) Визуална памет , (3) Визуална поредица, (4) Слухово разграничаване, (5) Слухова памет, (6) Звукови поредици и (7) Пространствено разположение (т.е. горе, долу, отзад, отпред, отляво, отдясно).

Като основен принцип при разработването на игрите е използвана езиковата независимост. Игрите биха могли да се използват от всички европейци. Обучаващите материали са разработени съвместно с ученици и техните преподаватели. EDysGate проведе пилотни тестове във Великобритания, Испания, България, Дания и Австрия.

Защо да използваме обучаващите игри?

Основната цел на обучаващите игри е развиването на говорните умения на млади хора страдащи от дислексия и дори подобряване на грамотността. Като преподавател, вие получавате ново обучаващо пособие, което да ползвате в своята практика. Игрите на EDysGate са по различни за младежите от другите игри в Интернет, и не трябва да се представят като просто поредните такива. Важно е да се подчертае целта на обучаващите игри- учениците развиват някои свои умения докато играят. Учебните игри са за тренировка, но можете да разберете, че вашите ученици дори ги играят и в свободното си време.

Учебните игри са създадени да мотивират и ангажират учениците да се упражняват. По този начин, използвайки обучаващите игри Вие притежавате силно мотивиращо средство, с което да подпомагате своите ученици.

Кой може да има полза от обучаващите игри?

Младежи с дислексия, т.е. завършили училище, по време на лекции, в университета, в началото на тяхната професионална кариера и т.н.

Преподавателите, занимаващи се с такива хора

Преглед на типовете игри

Областите са избрани въз основа на проучване, което приема, че те ще стимулират части от мозъка, които са активни при много други дейности, включително и четене. Колкото и странно да е, това означава, че повишаването на уменията в тези области повишава и способността да се четат текстове. Как става това? Това е защото четенето и писането не са отделни дейности, развивани в отделни части на мозъка. Четенето представлява поредица от мозъчни процеси и ако се стимулират ключовите области то неврологичните връзки в тях ще се развият и ще бъдат по-податливи на обучение, включително и обучение на четене. Например, много хора, страдащи от дислексия, имат проблеми при разпознаването на визуално близки думи. Чрез тренирането на визуалното разграничаване, този проблем може да бъде ограничен до известна степен. По-долу следва описание на уменията, които всяка една от областите засяга.

(1) Слухово разграничаване

Слуховото разграничаване представлява способността да се отличават определени характеристики на речта, например интонацията или силата на звука. Съществуват няколко категории „звучи“: езиково зависими, музикални или просто звуци. Тези групи се преливат, макар и да се приемат за различни. Обикновено, слуховото разграничаване се развива в ранна детска възраст. При това, за много от страдащите от дислексия е доказано, че са имали ушни инфекции през

ключовите периоди за развитието на способностите за разграничаване на звуци. Като последица се уврежда способността за слухово разграничаване. Обикновено дислексиците нямат проблеми в тиха обстановка. Те биха могли, обаче, да имат затруднения в шумна среда, например, когато се провежда разговор в зашумен цех. Този проблем също може да бъде подтиснат, тъй-като те успяват да предугадят останалата част от фразата. Някой от тях срещат трудности при разграничаването на гласни звуци или не успяват да разберат ясно последния звук от фразата. Тези проблеми рядко могат да се забележат в ежедневните разговори, но пък правят впечатление при правописа.

(2) Слухова памет

За обем на слуховата памет може да се приеме броят звукови единици, които паметта може да съхрани. Обикновено, тя се разглежда като последователност от запамятаване и възпроизвеждане. Независимо от това, че съществуват ограничения във възможностите ни да я увеличим (както и не можем от всеки човек да направим маратонец- той трябва да има някакви предварителни заложи), съществуват стратегии, помагащи за нейното по-ефективно използване. С тяхна помощ, може да не успеете да запомните повече отделни неща, но кат ги групирате по подходящ по-добър начин, ще се окаже че все пак се побрали повече информация. Тези стратегии могат да се ползват в различни ситуации: записване на телефонни номера, писане на конспекти, и др. Също така, тези умения са необходими в области, където е необходимо използването на сравнения, например търсенето на рими. Показано е, че такива умения са свързани с умението да се чете. Ако не можете, например, да задържате за определено време определен звуков сигнал докато му намерите съответстващ римуван, то възможностите ви да четете ще бъдат също увредени.

(3) Звукови поредици

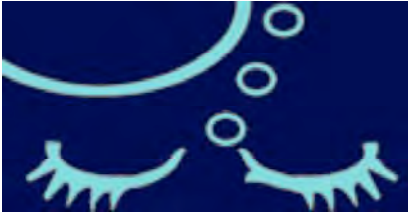
Много често се налага не само да запомните събитията, но и да възпроизведете тяхната последователност. Сменете последователността кой какво на кого е казал и става пълна каша! Точно това, обаче е проблемът на някои дислексии. Упражненията в тази област предлагат такива ситуации и помагат на обучаемия да развие способностите си не само да запомни какво е станало, но и в какъв ред. Най-добрият начин да се тренираш за дълго бягане е да бягаш дълго. Аналогично, най-добрият начин за страдащ от дислексия да подобри уменията си да възпроизвежда звукови последователности е да се тренира да го прави.

(4) Визуално разграничаване

Визуалното разграничаване представлява способността да се различават две изображения, които са показани едновременно или едно след друго. Както беше споменато по-горе, тези умения са в основата на граматическите умения, тъй-като за да се научим да пишем или четем трябва да можем да разграничаваме формите на отделните думи. Постепенно децата научават връзката между звуците и буквите. Те забелязват разликата, обаче, на ниво думи дотолкова, доколкото могат да направят разлика между две от тях и да кажат, че те не са еднакви. Понеже хората с дислексия имат проблеми с четенето, те не могат да приемат „формата“ на думите и не могат да изградят връзката между думите и буквите, защото не виждат малките разлики между отделните „форми“. По същия начин, те не могат да изградят връзка между няколко последователни шарки и съответните звуци. Така например, те бъркат визуално приличащите си думи: „сом“, сол. Упражненията в тази област развиват умения в тази насока.

(5) Визуална памет

Съществуват различни типове визуална памет. Типът на който ще се спрем е свързан с четенето. В тази област сме се стремили да се постигне запомняне на някаква фигура и нейното съхраняване в кратковременната памет, като по-късно се прехвърли и в трайната памет. Засегнат е и процесът на извличане от паметта. Има два начина да се развие паметта: а) чрез подлагане на определени задачи, изграждащи нервни връзки или б) развиване на визуални стратегии, позволяващи по-голям обем на запаметяване. На най-ниско ниво това би подобрило преписването от черната дъска, например. Също така, обаче, това би помогнало на способността да се запомнят и възпроизвеждат думи с не толкова обичаен правопис.

(6) Визуални поредици

Визуалните поредици, както показва наименованието, представляват показване на последователности от изображения във времето. Обикновено, когато гледаме един написан израз, ние усещаме нещата едновременно, докато по време на разговор нещата се приемат последователно – т.е. Те са във времето. Визуалните последователности изискват съхраняване и възпроизвеждане в реда в който са били показани. Тези умения обхващат не само уменията да се чете. Те биха могли да изискват възпроизвеждане на събитията в нужния ред, както и умения да се състави разказ въз основа на видените неща.

(7) Пространствено разположение(т.е. горе, долу, отзад, отпред, вляво, вдясно)

Много от хората с дислексия имат проблеми с пространствената ориентация. Например, „нагоре“ е ясно на къде е, но ако имаме двама застанали един срещу друг, това, което е „ляво“ за единия, не е „ляво“ за другия. След упражнения в тази област идеите стават по ясни. Тъй-като игрите представят едно пространство, в някои от тях се изисква да се използва не само виртуалното, но и физическото „наляво“, както е при танцуването.

Преглед на обучаващите игри

За бележки	Обучаващи игри
------------	----------------

Слухово разграничаване

Интонация	
Рими	
Начална буква	
Откъс	
Имена	
Имена на градове	
Музикални откъси	
Ритми	
Шумове	
Звукови образи	
Магазин	
Летище	
Улица	
Ресторант	
Кино	

Слухова памет

Повтарящи се звуци	
Мелодии	
Улични шумове	
Ударни ритми	
Имена	
Имена на градове	
Подобни звуци	
Мелодии	
Улични шумове	
Музикални инструменти	
Имена	
Имена на градове	
Римувани двойки	
Двойки дума-звук	
Откъс – звукови образи	
Магазин	
Летище	
Улица	
Ресторант	
Кино	

Звукови поредици

Въпрос по текст	
Да си приготвим багажа	
Подреждане на картини и звуци	
Супермаркет	
На път за в къщи 1	
На път за в къщи 2	
Кръстовище 1	
Кръстовище 2	
Изсвири една част	
Шумове 1	
Шумове 2	
Шумове 3	
Музика 1	
Музика 2	
Познавате ли мелодиите	
Звуци 1	
Звуци 2	
Звуци 3	
Звуци 4	
Звуци 5	

Визуална памет

Еднакви картини	
Обувки 1	
Обувки 2	
Фланелка 1	
Фланелка 2	
Марки на коли	
Съответстващи картини	
Коли	
Фланелки	
Букви	
Букви	
Обувки	
Йероглифи	
Картинка-начална буква	
Намери обекта	
Разходка с балон 1	
Разходка с балон 2	
Разходка с яхта 1	
Разходка с яхта 2	
Разходка с яхта 3	
Бягащи букви	

Market	
Bücher	
Libro	
Ønsker	
Точки	

Визуално разграничаване

Намери разликите	
Вечна любов	
Татуировка	
Манга	
Полиглот	
Друга татуировка	
Картина в картина	
Ученическа рисунка	
Графити	
Текстов колаж	
Изкуство	
Стъпало	
Намери еднаквите	
Пейзажи	
Мутри	
Шпионка	

Букви	
Орязани букви	
Липсваща картина	
Велосипед	
Орнаменти	
Графити	
Сватба	
Импресия	
Форми и цветове	
Точки 1	
Точки 2	
Точки 3	
Точки 4	
Точки 5	

Визуална поредица

Каране	
Дървета 1	
Дървета 2	
Дървета 3	
Реклами 1	
Реклами 2	
Стегни си багажа	
Йероглифи	

Папирус 1	
Папирус 2	
Папирус 3	
Папирус 4	
Папирус 5	
Глухо пиано	
Мелодия 1	
Мелодия 2	
Мелодия 3	
Мелодия 4	
Мелодия 5	
Продължи линията	
Линия 1	
Линия 2	
Линия 3	
Линия 4	
Линия 5	

Пространствено разположение

Пъзели	
Индустриална романтика	
Вечер	
Мексикански графити	
Испански графити	
Техника	

Завъртян пъзел	
Балон	
Изкуство	
Шотландски импресии	
Пътешественик	
Опасност	
Ламбада	
Шах	
Танграм	
Динозавър	
Бегач	
Камила	
Орел	
Лебед	

Kontakt:
E-Learning concepts Rietsch KEG (ELC)
Dr. Petra Rietsch
Kumberger Weg 8
A-2242 Prottes
T: + 43 2282 80150
Mobil: 0676 9212 812
rietsch@elearning-concepts.at

Projektpartner:
ELC/Österreich
www.elearning-concepts.at

Verein Spunk
zur Umsetzung von innovativen pädagogischen,
kultur- und sozialpolitischen Projekten/Österreich
verein@spunk.at

CREA, Confederacion de Empresarios de Aragon/
Spanien
www.crea.es

Ibis Creative Consultants Ltd/Großbritannien
www.wdnf.info

Havredal gl. Skole/Dänemark
www.hgs.dk

CEC – Weiterbildungszentrum an der Technischen
Universität - Varna/Bulgarien
disted.tu-varna.acad.bg

Bildung und Kultur

Sokrates
Grundtvig